

2020/2084(INI)

28.9.2020

JELENTÉSTERVEZET

A méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa
(2020/2084(INI))

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

Előadó: Dennis Radtke, Agnes Jongerius

A vélemény előadója (*):
Marcos Ros Sempere, Committee on Culture and Education

(*): Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 57. cikke

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	11

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

A méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa (2020/2084(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. és 5. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9., 151., 152., 153., 156., 157. és 162. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt 1., 8. és 28. jegyzőkönyvre,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak IV. címére („Szolidaritás”),
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére, amelyet az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság 2017 novemberében hirdetett ki,
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre,
- tekintettel az ILO egyezményeire, különösen a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1947. évi (81. sz.) egyezményre,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, különösen az 1., 3., 4., 5., 8., 10. és 13. célokra,
- tekintettel „A méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa” című, 2020. január 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0014),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),
- tekintettel az „Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0442),
- tekintettel „A Bizottság 2020. évi kiigazított munkaprogramja” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0440),
- tekintettel a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 28-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0441),
- tekintettel az „Európa digitális jövőjének megtervezése” című, 2020. február 19-i

bizottsági közleményre (COM(2020)0067),

- tekintettel a fenntartható versenyképességet, társadalmi méltányosságot és rezilienciát célzó szakképzésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági javaslatra (COM(2020)0275),
- tekintettel az „Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése” című tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0124),
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2020. július 10-i jogalkotási állásfoglalására¹,
- tekintettel az 1303/2013/EU rendeletnek az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre elkülönített források tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2020. július 8-i jogalkotási állásfoglalására²,
- tekintettel az euróövezet foglalkoztatási és szociális politikájáról szóló, 2019. október 10-i állásfoglalására³,
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2019. április 4-i jogalkotási állásfoglalására⁴,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságnak „A gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere: a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégia foglalkoztatási és szociális vonatkozásai” című jelentésére,
- tekintettel a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról szóló, 2019. december 17-i bizottsági közleményre (COM(2019)0650),
- tekintettel az Európai Bizottság és a Tanács együttes foglalkoztatási jelentésére irányuló 2019. december 17-i javaslatra, amely a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról szóló bizottsági közleményt kísérte,
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikájára vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2019. július 8-i (EU) 2019/1181 tanácsi határozatra⁵,
- tekintettel „A gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere: a 2019. évi éves növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásai” című, 2019. március 13-i állásfoglalására⁶,

---

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0194.

² Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0180.

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0033.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0337.

⁵ HL L 185., 2019.7.11., 44. o.

⁶ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0202.

- tekintettel a Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen által a 2019–2024-es Európai Bizottság számára előterjesztett, „Ambiciózusabb Unió” című politikai iránymutatásra,
  - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „A szociális párbeszéd szerepe a digitális gazdaságbeli innováció előmozdításában” című, 2019. január 23-i véleményére,
  - tekintettel a Bizottság 2020. május 6-i 2020. évi tavaszi gazdasági előrejelzésére,
  - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Tisztességes minimálbérek Európában” című, 2020. szeptember 18-i véleményére,
  - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Európai helyreállítási terv és a 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keret” című, 2020. július 15-i véleményére,
  - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „A munkanélküliségi biztosításra vonatkozó közös uniós minimumszabályok – konkrét lépés a szociális jogok európai pillérének hatékony megvalósítása felé” című, 2019. december 11-i véleményére,
  - tekintettel az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) „Covid19: Szakpolitikai válaszok Európa-szerte” című tanulmányára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
  - tekintettel az Oktatási és Kulturális Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményeire,
  - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0000/2020),
- A. mivel a fenntartható fejlődés az Európai Unió alapvető célkitűzése; mivel a szociális piacgazdaság két egymást kiegészítő pilléren alapul, nevezetesen a verseny érvényesítésén és a határozott szociálpolitikai intézkedéseken;
  - B. mivel az Európa 2020 stratégiát 2010-ben indították el az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása érdekében; mivel a „fenntartható” és az „inkluzív” jelzők ellenére a lisszaboni stratégia végrehajtása a növekedést helyezte előtérbe a legtöbb más célkitűzéssel szemben;
  - C. mivel a szociális jóléti rendszerek magukban foglalják a szociális biztonságot, az egészségügyet, az oktatást, a lakhatást, a foglalkoztatást, az igazságszolgáltatást, valamint a kiszolgáltatott csoportoknak nyújtott szociális szolgáltatásokat; mivel a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások kulcsfontosságú eszközök a munkaadók és a szakszervezetek számára a tisztességes bérek és munkakörülmények megteremtéséhez;
  - D. mivel a szociális beruházások legfontosabb területei a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás, a lakhatás, a foglalkoztatás, az igazságszolgáltatás, valamint a kiszolgáltatott csoportoknak nyújtott szociális szolgáltatások;
  - E. mivel az elmúlt évtizedben a hajléktalanság a legtöbb tagállamban következetesen,

70%-kal növekedett;

- F. mivel a munkahelyek polarizációja várhatóan tovább fokozódik, és a készségek skálájának magasabb és alacsonyabb szintjein várható több munkahely létrejötte;
  - G. mivel a munkanélküliségi ráta meghaladja a 7%-ot, az ifjúsági munkanélküliségi ráta pedig 17%-ra emelkedett, és a Covid19 miatt várhatóan tovább fog emelkedni⁷;
  - H. mivel a válság rávilágított a határ menti ingázók és az idénymunkások jogaival kapcsolatos visszaélésekre;
  - I. mivel a fogyatékkal élő személyeket különösen súlyosan érinti a Covid19-válság;
1. hangsúlyozza, hogy az EU megkezdte az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, klímasegélyes, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaságra való átállást, amelynek együtt kell járnia a fokozott jóléttel, a társadalmi fejlődéssel, a biztonsággal, a jóléttel, az egyenlőséggel és a befogadással; úgy véli, hogy a társadalmi fenntarthatóság a méltányos és inkluzív digitális és zöld átmenet alapvető előfeltétele; úgy véli, hogy ezt a helyreállítási időszakot fel kell használni a szolidaritáson, az integráción, a társadalmi igazságosságon, a javak igazságos elosztásán, a nemek közötti egyenlőségen, a magas színvonalú állami szociális jóléti rendszereken, a minőségi foglalkoztatáson és a fenntartható növekedésen alapuló reformok végrehajtására;
  2. hangsúlyozza, hogy olyan ambiciózus politikai menetrendet kell kidolgozni, amely azonosítható, egyértelmű és kötelező célokat és mutatókat tartalmaz a társadalmi fenntarthatóságra vonatkozóan; rámutat arra, hogy a 2021 májusában Portóban megrendezendő következő uniós szociális csúcstalálkozó kiváló lehetőséget kínál arra, hogy a 27 tagállam, az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság vezetői a legmagasabb politikai szinten elfogadják ezt a menetrendet;

A társadalmi haladás irányítási kerete

3. úgy véli, hogy a portói menetrendnek kettős megközelítést kell követnie, azaz az EU 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének a társadalmi fenntarthatóságra vonatkozó részére kell összpontosítania, ugyanakkor pedig nagyra törő célokat és eszközöket kell meghatározni a szociális jogok európai pillére elveinek megvalósításához; rámutat, hogy a lisszaboni stratégia szociális dimenziójának sikere részben azért volt csak korlátozott mértékű, mert a tagállamok önkéntes alapon vehettek részt benne, és hiányzott a hatékony végrehajtás is;
4. hangsúlyozza, hogy az erős szociális Európa létrehozását célzó új menetrend céljait kötelező végrehajthatóság révén kell megerősíteni, tükrözve a gazdasági és környezetvédelmi kötelezettségeket, amelyek betartása az európai alapokhoz való hozzáférés előfeltétele; meggyőződése, hogy a szociális és fenntartható Európa irányítási keretének a következő reformokban kell gyökereznie: a szociális jogok európai pillérének és egy, a társadalmi haladásról szóló jegyzőkönyvnek a Szerződésekbe való beépítése, a szociális jogoknak a gazdasági szabadságokkal szembeni védelme az egységes piacon, valamint egy fenntartható fejlődésről és

---

⁷ Munkanélküliségi statisztikák: Eurostat, 2020. július

társadalmi haladásról szóló paktum elfogadása, amely kötelezővé teszi a szociális és fenntarthatósági célokat;

Az erős szociális és fenntartható Európa megteremtését szolgáló pénzügyi eszközök

5. felhívja a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a költségvetési rugalmasságot a Covid19-világjárvány társadalmi következményeinek megelőzése és enyhítése érdekében; hangsúlyozza a szociális jogok európai pillére végrehajtásának fontosságát az európai helyreállítási tervvel összefüggésben, a zöld megállapodással és a digitális átállással azonos szinten; ezért kéri, hogy a helyreállítási csomaghoz kapcsolódó, küszöbön álló reformok a felfelé irányuló szociális konvergenciát tegyék a nemzeti reformprogramok egyik fő célkitűzésévé, többek között pénzügyi támogatás révén; ebben az értelemben úgy véli, hogy a gazdasági és környezetvédelmi célok mellett a helyreállítási tervbe bele kell foglalni a 2030-ig tartó időszakra szóló új portói menetrend céljait is;
6. hangsúlyozza, hogy a helyreállítási csomag részét képező szociális beruházások ambícióit a portói menetrendben kitűzött célok ambícióihoz kell igazítani, hogy ezek is részesüljenek a szükséges pénzügyi támogatásban, és hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveket, valamint a nemzeti energia- és klímaterveket ezért konkrét társadalmi előrehaladási tervekkel is ki kell egészíteni;
7. üdvözli a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozását; felkéri a Bizottságot, hogy e tekintetben vizsgálja meg egy állandó célzott eszköz bevezetésének lehetőségét; hangsúlyozza, hogy az állami pénzügyi támogatásban részesülő vállalatok nem bocsáthatják el a munkavállalókat, nem csökkenthetik a béreket, nem csökkenthetik a munkavállalók jogait és védelmét, és nem fizethetnek bónuszt a vezetőknek vagy osztalékot a részvényeseknek;
8. üdvözli az európai munkanélküli-járadék viszontbiztosítási rendszer bejelentését;
9. üdvözli a Méltányos Átállást Támogató Alap elindítását; emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az azt követő strukturális változások súlyos hatással lesznek számos európai régióra és azok lakosságára;
10. aggasztja, hogy a Covid19-járványból való kilábalással összefüggésben az elkövetkező években sürgetővé válhat a gyermekszegénység elleni fellépés; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak az Európai Szociális Alap (ESZA+) megosztott irányítás alá tartozó forrásainak legalább 5%-át az európai gyermekgarancia keretében végzett tevékenységek támogatására kell fordítaniuk; kitart amellett, hogy az ESZA+ keretében külön költségvetési sort kell létrehozni az európai gyermekgarancia számára, 20 milliárd euró e célra történő elkülönítésével;
11. üdvözli ezzel összefüggésben a Bizottságnak az európai ifjúsági garancia megerősítésére irányuló terveit;

A portói menetrend: célok és javaslatok

12. úgy véli, hogy a fenntartható fejlődést szolgáló erős szociális Európa megteremtését

célzó menetrendnek gazdasági, társadalmi és környezeti jóléti mutatókat kell magában foglalnia, és ki kell terjednie a következő területekre: tisztességes munka, társadalmi igazságosság és esélyegyenlőség, szilárd szociális jóléti rendszerek és tisztességes mobilitás;

1. Tisztességes munka és fenntartható és befogadó munkaerőpiacok

13. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogi keretet a minimálbérekre és a kollektív tárgyalásokra vonatkozóan a dolgozói szegénység felszámolása és a kollektív tárgyalások előmozdítása érdekében; ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a létminimum-mutatóról, amely referenciaeszközként szolgálhatna a szociális partnerek számára;
14. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat amellet, hogy a kollektív tárgyalások hatókörét 2030-ig 90%-os szintre emelik;
15. felszólít az ifjúsági garanciaeszköz megerősítésére a fent említettekhez hasonló kezdeményezések támogatása érdekében, azzal a céllal, hogy 2030-ig legalább 50%-kal csökkenjen a tartós és az ifjúsági munkanélküliség;
16. felhívja a Bizottságot, hogy az európai szemeszter folyamatába és a szociális eredménytáblába foglalja bele a munka minőségének európai szintű javítására vonatkozó átfogó célkitűzést annak érdekében, hogy iránymutatást nyújtson és értékelje a tagállami foglalkoztatáspolitikák hozzájárulását a fenntartható fejlődési célok és a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához;
17. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy törekedjenek az ideiglenes foglalkoztatás csökkentésére annak érdekében, hogy az a teljes foglalkoztatás kevesebb mint 10%-át tegye ki, miközben a létrehozott munkahelyek több mint 80%-a közepes vagy nagy fizetést biztosítson, és a fenntartható ágazatokban koncentrálódjon; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szüntessék meg a nulla órás szerződések gyakorlatát;
18. felszólítja a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat a munkahelyi halálesetek 2030-ig történő felszámolása mellett; sürgeti a Bizottságot, hogy terjesszen elő ambiciózus javaslatokat a váz- és izomrendszeri és a stresszel kapcsolatos megbetegedésekkel kapcsolatban; felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő stratégiai szemléletű uniós gondozeoi menetrendet, az uniós egészségügyi ágazat minőségi megerősítését célzó további lépésként;
19. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a digitális gazdaságban a tisztességes munkakörülményekről és jogokról szóló irányelvre, amely a nem hagyományos munkavállalókra, a platformcégek munkavállalóira és az önfoglalkoztatókra is kiterjed; sürgeti a Bizottságot, hogy ebbe az irányelvbe foglalja bele a tisztességes távmunkára és a kikapcsolás jogára vonatkozó minimumszabályokat;
20. felszólítja a Bizottságot, hogy a minimumszabályok megállapítása érdekében vezessen be új keretirányelvet a munkavállalók tájékoztatási, konzultációs és képviseleti jogai tekintetében az európai társasági formák – köztük az alvállalkozói láncok és a franchise-hálózatok –, valamint az európai társasági mobilitási eszközöket igénybe vevő

vállalatok esetében; kéri továbbá az Európai Üzemi Tanácsról szóló irányelv felülvizsgálatát;

21. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozzák meg a szükséges feltételeket és követelményeket annak érdekében, hogy 2030-ig a vállalatok legalább 80%-a fenntartható vállalatiirányítási megállapodások hatálya alá tartozzon;
22. ragaszkodik ahhoz, hogy a tagállamoknak növelniük kell végrehajtási kapacitásukat annak elérése érdekében, hogy legkésőbb 2030-ra minden 10 000 munkavállalóra jusson legalább egy munkaügyi felügyelő;

2. Társadalmi igazságosság és esélyegyenlőség

23. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel az európai gyermekgarancia végrehajtását annak érdekében, hogy 2030-ra az EU-ban minden gyermek teljes körű hozzáféréssel rendelkezzen a minőségi és ingyenes egészségügyi ellátáshoz, oktatáshoz és gyermekgondozáshoz, megfelelő otthonban élhessen és megfelelő élelmezésben részesüljön;
24. ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság terjesszen elő javaslatot egy 100%-os lefedettséget biztosító keretrendszerre a minimáljövedelem-rendszerek tekintetében;
25. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy kötelezzék el magukat a nemek közötti bérszakadék – és az abból eredő nyugdíjszakadék – 2030-ig történő teljes megszüntetése mellett (0%-os cél), és terjesszenek elő jogi keretet a bérek átláthatóságára vonatkozóan;
26. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat amellet, hogy megszüntetik az üvegplafon-jelenséget a tőzsdén jegyzett társaságok vezetőtestületeiben, a nők felsővezetői pozíciókban való legalább 40%-os képviseletére vonatkozó célkitűzés bevezetésével;
27. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy 2020 utáni időszakra szóló európai fogyatékoságügyi stratégiát; támogatja a szakképzés előmozdítását, többek között a kiszolgáltatott csoportok és a fogyatékosággal élő személyek számára;

3. Szilárd szociális jóléti rendszerek

28. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szegénység felszámolása érdekében a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 30%-át fordítsák a szociális jogok európai pillére elveinek végrehajtására;
29. hangsúlyozza, hogy az EU és tagállamai kötelesek biztosítani a polgárok számára a tisztességes és megfizethető lakhatáshoz való egyetemes hozzáférést; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy maximalizálják a megfizethető lakhatásba való beruházásra irányuló erőfeszítéseiket az alacsony és közepes jövedelmű csoportok (az alsó három kvintilis) lakhatási szükségleteinek kielégítése érdekében, biztosítva, hogy az új építésű lakások legalább 30%-a a két jövedelmi csoport megfizethető lakhatásának biztosítását célozza, valamint hogy 2030-ig szüntessék meg az energiaszegénységet;

30. ragaszkodik ahhoz, hogy minden munkavállaló be legyen vonva a társadalombiztosítási rendszerbe, és jogosult legyen álláskeresési járadékra, fizetett betegszabadságra, balesetbiztosításra és a jogellenes elbocsátással szembeni védelemre;
31. rámutat, hogy a szolidaritáson alapuló és megfelelő állami és öregségi nyugdíjhoz való egyetemes hozzáférést mindenki számára biztosítani kell;

4. Méltányos mobilitás

32. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a munkaerő-kölcsönzésről szóló irányelvet egy olyan jogi keret létrehozása érdekében, amely tisztességes munkakörülményeket és egyenlő bánásmódot biztosít a munkaerő-kölcsönző ügynökségekkel vagy bármely más típusú munkaerő-piaci közvetítővel kötött, határozott idejű szerződéssel rendelkező EU-n belüli idénymunkások és utazó munkavállalók számára; hangsúlyozza, hogy ennek a jogi keretnek a következőket kell tartalmaznia: a munkaerő-kölcsönzésről szóló irányelvnek meg nem felelő munkaerő-piaci közvetítők egységes piacon való működésének tilalma, garantált minimálbér, garantált heti/havi óraszám, amelyet a munkáltató semmilyen címen nem vonhat le a minimálbérből, a bérből való levonás tilalma részmunkaidős szerződések esetén, egyenlő bánásmód biztosítása minden olyan személy számára, aki az érintett tagállamban ugyanazon vállalatnál/szektorban dolgozó munkavállalóként védelemben részesül, az a követelmény, hogy a belső piacon működő, munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó valamennyi ügynökségnek szerepelnie kell egy Európai nyilvántartásban, és rendelkeznie kell működési engedéllyel az egységes piacon, valamint szankciók a csalárd munkaerő-felvételi módszereket alkalmazó vagy a munkaerő-kizsákmányolás céljával emberkereskedelmet folytató vállalatok esetében;
33. hangsúlyozza, hogy a leányvállalatok vagy alvállalkozói láncok társadalombiztosítási járulékok csökkentése céljával történő létrehozásának gyakorlata, mely során nem biztosítanak hatékony társadalombiztosítási fedezetet, káros a jóléti rendszerek fenntarthatóságára nézve, és a Bizottságnak és a tagállamoknak foglalkozniuk kell e gyakorlattal; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen jogalkotási lépéseket az alvállalkozói lánc lehetséges hosszának korlátozása érdekében, valamint a munkavállalók jogainak védelme érdekében biztosítsa az általános egyetemleges felelősséget az alvállalkozói lánc egészében;
34. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy az Európai Munkaügyi Hatóság (ELA) hatékonyan tudjon fellépni a szociális dömping, valamint a munkavállalók kizsákmányolása és a velük való visszaélés ellen, lehetővé kell tenni számára, hogy ellenőrzéseket végezzen, továbbá szankciókat és büntetéseket szabjon ki a szabályokat be nem tartó vállalatokra; sürgeti a Bizottságot, hogy ezt foglalja bele az Európai Munkaügyi Hatóság megbízatásának értékelésébe;
35. mélyszégyen aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy jelenleg nő a harmadik országbeli állampolgárok aránya azon ágazatokban, amelyek bizonytalan munkakörülményeiről és az ott előforduló visszaélésekről ismertek;
36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

Az európai munkaerőpiac jelentős változásokon megy keresztül. Ezek a változások olyan kihívásokat és új lehetőségeket teremtenek, amelyek minden tagállamot és európai polgárt érintenek.

A szociális piacgazdaság a társadalmi igazságosságon és a társadalmi méltányosságon alapul. Segítenünk kell társadalmunkat abban, hogy hatékonyan nézzen szembe a változásokkal annak érdekében, hogy ellenállóbbá váljon, és így elérhesse az életminőség és a jólét legmagasabb szintjét. A zöld és digitális átállás, valamint a népesség idősödése mind-mind olyan tényezők, amelyekhez az európai gazdaságnak, a foglalkoztatási viszonyoknak és a szociális ügyeknek nagyon gyorsan alkalmazkodniuk kell.

Ma az EU-ban 241,5 millió főt foglalkoztatnak, ami minden eddiginél magasabb szám. A nemzetközi pénzügyi válság és jelenleg a pandémiás válság azonban gyakran megnehezíti a dolgozók számára a mindennapi szükségleteik kielégítését. Az EU-ban foglalkoztatott munkavállalóknak a méltányos minimálbér lehetővé teheti a tisztességes megélhetést. A jelentés többek között a következő fő kihívásokat kívánja kezelni és kiemelni: a munkavállalók tisztességes megélhetése és a tisztességes minimálbér biztosítása, az ifjúsági munkanélküliség folyamatos növekedésének megállítása, az alacsonyan képzett munkavállalók segítése az egész életen át tartó tanulás előnyeinek kihasználásában, az egyenlő munkáért járó egyenlő díjazás elvének biztosítása, a nemek közötti szakadékok áthidalása, a megfizethető lakhatás, a fogyatékkal élő személyek társadalmi befogadása és a munkaerőpiachoz való hozzáférése, az egészségügyi infrastruktúra korszerűsítése és az ahhoz való megfizethető hozzáférés, a betegségek és legfőképpen a rák elleni küzdelem, amint azt az Európai Bizottság napirendje ismerteti. Ezeket a kihívásokat súlyosbította a Covid19-világjárvány, amely miatt különösen sürgetővé váltak az e stratégiai jelentésben kért intézkedések.

A méltányos átállás zöldebb és digitálisabb gazdaságra való átállást jelent, amely horizontálisan és mélyen érinti a régiókat, a városokat és a helyi lakosságot, de a különböző ágazatokat és munkavállalókat is.

A méltányos átállás biztosítása érdekében rendkívül fontos, hogy a szociális szempontok érvényesüljenek a soron következő döntéshozatalban. Csak akkor tudjuk biztosítani, hogy senki se maradjon le, ha befektetünk a humán tőkébe, és megfelelő védelmet biztosítunk minden munkavállaló számára. A méltányos átállás megvalósítása közvetlenül kapcsolódik a szociális jogok európai pillérének és 20 alapelvének végrehajtásához.

E jelentés célja, hogy kiemelje az európai munkaerőpiac, régiók, ágazatok és munkavállalók előtt álló legfontosabb kihívásokat az elkövetkező tíz évben, és ismertesse az e tekintetben teendő legfontosabb intézkedéseket. Az előadók ezért egy alapvető szociális menetrend (portói menetrend) elfogadását kérik a jövő évi portói szociális csúcstalálkozón.

A jelentés a következő három részre tagolódik: A társadalmi haladás irányítási kerete; Az erős szociális és fenntartható Európa megteremtését szolgáló pénzügyi eszközök; A portói menetrend: célok és javaslatok

Míg az első rész a szociális jogok európai pillérének végrehajtására, valamint a fenntartható

fejlődésről és a társadalmi haladásról szóló paktum elfogadására összpontosít, a második rész a méltányos átállás megvalósítását szolgáló pénzügyi eszközöket emeli ki, köztük az Európai Szociális Alapot, az ifjúsági garanciát, a gyermekgaranciát, a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszközt (SURE) és a Méltányos Átállást Támogató Alapot.

A harmadik részben az előadók felszólítanak a fent említett portói menetrend kidolgozására, amely különböző kötelező célokat és javaslatokat emel ki az alábbiakkal kapcsolatban:

1. TISZTESSÉGES MUNKA ÉS FENNTARTHATÓ ÉS BEFOGADÓ MUNKAERŐPIACOK
2. TÁRSADALMI IGAZSÁGOSSÁG ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉG
3. SZILÁRD SZOCIÁLIS JÓLÉTI RENDSZEREK
4. MÉLTÁNYOS MOBILITÁS

E szakaszok mindegyike számos, 2030-ig elérendő célt ismertet. Bár minden munkavállalónak tisztességes megélhetést biztosító bért kellene kapnia, az előadók széles hatókör biztosítását kérik a kollektív tárgyalások tekintetében. A kollektív tárgyalás a szociális piacgazdaságok működésének központi eleme, és az egyik legjobb módja a tisztességes bérek előmozdításának az EU-ban. A kollektív tárgyalás nemcsak a bérszinteket, hanem a munkakörülményeket is szabályozhatja, és szoros összefüggés állhat fenn a munkavállalók munkahelyi részvétele, valamint a vállalatok teljesítménye és bevételei között.

Ugyanakkor az ifjúsági munkanélküliséget legalább a felére kell csökkenteni, és ezt az ambiciózus célt nem szabad elhanyagolni.

Egy másik szempont a nemek közötti egyenlőség. Meg kell szüntetni a nemek közötti bérszakadékot, és elő kell mozdítani a nők képviselőit a tőzsdén jegyzett társaságok felsővezetői pozícióiban.

Emellett a jelentés mindenki számára megfizethető lakhatást és szociális védelmi minimumot szorgalmaz.

Úgy véljük, hogy a Covid19-pandémiának az egészségügyi dolgozókra és különösen a gondozókra gyakorolt hatására való hivatkozás, valamint egy számukra kidolgozott holisztikus stratégia, valamint az uniós egészségügyi infrastruktúra és az ahhoz való hozzáférés javítása is hozzájárulhat ahhoz, hogy az EU területén biztosított legyen a munkavállalók igényeinek figyelembevétele.

Végezetül úgy véljük, hogy elő kell mozdítani az országok között ingázó munkavállalók és az idénymunkások jogait. A jelentés kiemeli az Európai Munkaügyi Hatóság (ELA) jelentőségét e tekintetben, és kéri hatásköreinek bővítését a nemzeti hatóságokkal való gyors koordináció, az ellenőrzések és a szélesebb feladatkörök tekintetében.